

Je normální jet jednou za rok na dovolenou?
Zaplatit dětem kroužky?

Mělo by být možné si z každé výplaty něco odložit stranou?

A proč je to o to důležitější v kontextu pandemie,
dvojciferné inflace a války na Ukrajině?

TISKOVÁ ZPRÁVA

MINIMÁLNÍ DŮSTOJNÁ MZDA: TĚMĚŘ POLOVINA PRACOVNÍCH ÚVAZKŮ V ČR STÁLE NENÍ DOSTATEČNĚ ZAPLACENA

Praha, 28. 4. 2022 — Výše Minimální důstojné mzdy (MDM) pro Českou republiku za rok 2021 činila 31 146 korun hrubého, pro Prahu pak 36 717 korun hrubého. Aktuální data o důstojném odměňování dnes představili členové Platformy pro Minimální důstojnou mzdu. Pro rok 2022 zároveň vzhledem k rapidně rostoucí inflaci, rostoucím cenám energií i pokračující válce na Ukrajině očekávají výrazné zvýšení částky potřebné pro zajištění důstojného života, a tím i další zvýšení počtu lidí, kteří na ni nedosáhnou.

Odborníci a odbornice z Platformy pro Minimální důstojnou mzdu tímto navazují na data zveřejněná pro rok 2019 a 2020. Minimální důstojnou mzdu každoročně zpracovávají jako nástroj, který má umožnit konkrétní uchopení veřejné debaty o nízkých mzdách a platech v České republice. Vychází ze zahraničního konceptu "living wage" a její výše odráží náklady potřebné pro pokrytí běžných výdajů.

„Možnost adekvátního výdělku je v řadě studií v českém prostředí i zahraničí opakovaně uváděna jako předpoklad společenské soudržnosti. V druhém roce pandemie mnoho lidí snížilo své běžné výdaje a spotřebu, což mělo vliv na to, co platí v české společnosti za běžné utrácet. Přesto je zde však necelá polovina pracujících, kteří nedosahují na částku zaručující důstojný život, a počet těchto lidí v letošním roce téměř jistě výrazně poroste. Život a s ním i spotřeba se po konci protipandemických opatření vrací do normálu a paralelně dochází k rapidnímu zdražování,“

uvádí politoložka **Kateřina Smejkalová** z Platformy pro Minimální mzdu.

Zástupci platformy opakovaně upozorňují na to, že dlouhodobě nízké mzdy se citelně odráží na kvalitě života lidí. Ti, kteří nejsou dostatečně zaplacení, mnohem častěji upadají do dluhových pastí, musí mnohdy pracovat na úkor volného času, potýkají se častěji se zdravotními problémy a mnohem hůře čelí rychle rostoucím cenám bydlení či energií.

PŘETRVÁVÁ NEROVNOST V ODMĚŇOVÁNÍ MUŽŮ A ŽEN

Na uvedenou výši MDM v roce 2021 v ČR nedosahovalo 41 procent pracujících. Pod hranicí MDM byla necelá polovina zaměstnaných žen (48 procent), u mužů činil poměr úvazků finančně ohodnocených nižšími než uvedenými částkami 35 procent.

ZRUŠENÍ SUPERHRUBÉ MZDY NEPOMOHLA LIDEM S NÍZKÝMI PŘÍJMY

O zrušení superhrubé mzdy rozhodli poslanci v té době vládního hnutí ANO s podporou poslanců tehdy opozičních stran (ODS, SPD) na konci prosince 2020. Tato výrazná daňová změna podle očekávání pomohla mnohem více lidem ze střední a vyšší třídy.

„Podle analýzy IDEA-CERGE víme, že 36 procent z celkové daňové úlevy připadlo pětina nejbohatších zaměstnanců v České republice, pětina s nejnižšími příjmy připadla oproti tomu jen čtyři procenta. Pomoc směřovala především těm, kteří byli schopni své základní potřeby poplatit i předtím a kteří jsou odolnější vůči rostoucím cenám. Prospěch pro nízkopříjmové nebyl žádný nebo tak nízký, že ho současná inflace již dokázala smazat,“ popisuje ekonom **Jan Bittner**.

Snižování daní pro vyšší a střední třídu se projevilo i tím, že částka hrubé mzdy potřebná na pokrytí důstojného života v ČR i v Praze díky daňovým změnám pro rok 2021 oproti předchozímu roku drobně poklesla (o 3,1 procenta), byť čisté náklady lehce stouply.

ROK 2022: OČEKÁVÁME RŮST LIDÍ S PŘÍJMY POD MINIMÁLNÍ DŮSTOJNOU MZDOU

Do výpočtů pro rok 2021 se větší měrou nepromítly události, které se odehrály až v druhé polovině roku a na jeho konci – jde o rostoucí inflaci a rostoucí ceny energií a krach některých dodavatelů energií. Vzhledem k dalšímu nárůstu cen energií a dalšího zboží běžné spotřeby tak autoři výzkumu mimořádně provedli již nyní předběžný odhad částek MDM i pro letošní rok – **při započtení inflace za první čtvrtletí roku 2022 by nyní dosahovaly téměř 34 tisíc korun pro ČR a 40 tisíc korun pro Prahu.**

Při dnes odhadovaném vývoji inflace pro celý rok 2022 by výše Minimální důstojné mzdy za rok 2022 pro ČR činila dokonce 34 977 korun a pro Prahu 41 233 korun. **Vysoký podíl lidí s příjmy pod důstojnou mzdou ukazuje, jak velký segment společnosti je ohrožený aktuálním růstem cen.**

LIDÉ S EXEKUCEMI A NÍZKÝMI PŘÍJMY JSOU VZDÁLENI OD DŮSTOJNÉHO ŽIVOTA

Částky Minimální důstojné mzdy zároveň dobře ukazují i to, jak moc jsou od důstojného života vzdáleni lidé žijící v exekucích a lidé, jejichž mzda se dlouhodobě pohybuje blízko té minimální. Minimální mzda v České republice v roce 2021 nedosahovala ani poloviny důstojného minima, podobně nízké je nezabavitelné minimum zbývajících k zajištění živobytí skoro milionu lidí v exekucích a insolventci. **Tito lidé jsou extrémně ohrožení aktuálním růstem cen.**

MDM pro rok 2021	31 146 Kč
Minimální mzda (2021)	15 200 Kč
Nezabavitelná částka (1 vyživovaná osoba, hrubá mzda na úrovni MDM, nepřednostní exekuce)	24 909 Kč
Nezabavitelná částka (1 vyživovaná osoba, hrubá mzda na úrovni MDM, (insolvence/přednostní exekuce)	17 793 Kč

PROČ (A JAK) SE ZABÝVAT DŮSTOJNÝM ODMĚŇOVÁNÍM V ČR?

Zástupci Platformy pro Minimální důstojnou mzdu na setkání představili i řadu konkrétních opatření vedoucích k důstojnému odměňování v České republice pro osm vybraných oblastí (od reformy danění přes zakotvení důstojného ohodnocení ve veřejných zakázkách až po důstojné platové podmínky ve veřejné sféře).

„Zveřejněná data i návrhy předkládáme jako podnět do veřejné i politické diskuze v nejbližším období. Pokud chceme podpořit společenskou soudržnost a resilienci v krizových situacích, je nutné hledat konkrétní cesty k důstojnému odměňování zaměstnanců v České republice. Nejde jen o zvládnání aktuálních výzev jako je nárůst inflace či cen energií. Stabilní a adekvátní příjmy přispívají i k větší odolnosti české společnosti vůči všem výzvám budoucím, které přináší například změna klimatu,“ uvádí za členy Platformy pro Minimální důstojnou mzdu sociální antropoložka **Lucie Trlifajová**.

Dokument s podrobnostmi o opatřeních je přílohou tiskové zprávy.

KOHO SE V ČESKU TÝKÁJÍ PŘÍLIŠ NÍZKÉ MZDY

- 41 procent úvazků nedosahuje MDM, v Praze o něco více než mimo Prahu.
- Polovina žen v soukromém sektoru a čtvrtina mladých (do 30 let) nemá důstojnou mzdu.
- Lidé v insolventci nebo s přednostní exekucí, kteří mají výdělek na úrovni MDM, mají jen 57 procent minimální důstojné mzdy.
- Při tříletém čerpání byla v roce 2021 rodičovská pouze na 27 procentech minimální důstojné mzdy.

KONTAKTNÍ OSOBY ZA PLATFORMU PRO MINIMÁLNÍ DŮSTOJNOU MZDU:

- **Lucie Trlifajová,**
Centrum pro společenské otázky–SPOT/Sociologický ústav Akademie věd ČR,
lucie.trlifajova@centrumspot.cz,
+420 608 064 999

- **Kateřina Smejkalová,**
Friedrich-Ebert-Stiftung, zastoupení v České republice
katerina.smejkalova@fesprag.cz,
+420 734 570 597

- **Jan Bittner,**
Vysoká škola ekonomická
bittnerjan23@gmail.com,
+420 736 133 372
